

วัลภา ชีวภิวัฒน์ 2550: การวิเคราะห์ต้นทุน ผลตอบแทนและแนวทางการจัดการการเลี้ยงปลากะพงขาว
ในกระชัง: กรณีศึกษา ทะเลสาบสงขลาตอนนอก บริเวณพื้นที่ตำบลเกาะข่อย อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการประมง) สาขาการจัดการประมง ภาควิชาการจัดการประมง
ประธานกรรมการที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์กัณฑ์ จันทโรทัย, D.Agri. 108 หน้า

การวิเคราะห์ต้นทุน ผลตอบแทน และแนวทางการจัดการการเลี้ยงปลากะพงขาวในกระชังกรณีศึกษา:
ทะเลสาบสงขลาตอนนอก บริเวณพื้นที่ตำบลเกาะข่อย อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ตัวอย่างในการศึกษา
ประกอบด้วยฟาร์มเลี้ยงปลากะพงขาวในกระชัง จำนวน 85 รายที่ถูกเลือกด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม และ
รวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการฟาร์มเลี้ยงปลากะพงขาวข้างต้น

ผลการศึกษาสรุปได้ว่า การเลี้ยงปลากะพงขาวเป็นทั้งธุรกิจส่วนตัวและหุ้นส่วน แรงงานที่ใช้มีทั้งใน
ครัวเรือนและจ้างแรงงานประจำ กระชังเป็นแบบประจำที่ขนาด 5x5x2 เมตร³ โดยติดตั้ง 2 ลูกช้อนกัน ปลอ่ย
ปลาขนาด 7-8 นิ้ว จำนวน 400-500 ตัวต่อกระชัง อัตราการรอดร้อยละ 80 อาหารสดที่ใช้ได้แก่ ปลาทุแ่ง ปลาเหลน
และหัวปลาแดง โดยให้อาหารวันเว้นวันและวันละหนึ่งครั้ง ระยะเวลาในการเลี้ยง 18-24 เดือนต่อรุ่น ปริมาณ
ผลผลิตเฉลี่ย 44.74 กิโลกรัมต่อตารางเมตร ต้นทุนทั้งหมดเท่ากับ 5,302.01 บาท คิดเป็นต้นทุนผันแปรร้อยละ
89.45 โดยค่าใช้จ่ายสูงสุดคือ ด้านอาหารสด (65.18%) และต้นทุนคงที่ร้อยละ 10.55 ผลตอบแทนคิดเป็นกำไร
เท่ากับ 558.2 บาท กำไรสุทธิเท่ากับ -1.01 บาท เมื่อจำแนกตามขนาดกระชัง พบว่า กระชังขนาดเล็กมีต้นทุนทั้งหมด
เท่ากับ 5,858.51 บาท คิดเป็นต้นทุนผันแปรร้อยละ 89.9 โดยเป็นค่าอาหารสดสูงสุด (67.59%) และเป็นต้นทุน
คงที่ ร้อยละ 10.1 กำไรสุทธิเท่ากับ 430.67 บาท สำหรับกระชังขนาดใหญ่ พบว่า ต้นทุนทั้งหมด เท่ากับ
4,459.41 บาท คิดเป็นต้นทุนผันแปรร้อยละ 90.11 โดยเป็นค่าอาหารสดสูงสุด (70.34%) และต้นทุนคงที่ ร้อยละ 9.89
และกำไรสุทธิเท่ากับ 249.76 บาท สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการเลี้ยง ได้แก่ น้ำเสีย ศัตรูปลา โรคระบาด
คุณภาพพันธุ์ปลาและน้ำดิน ตามลำดับ พบว่าในแต่ละพื้นที่การเลี้ยงมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทาง
สถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 ส่วนปัญหาด้านต้นทุน ได้แก่ ราคาอาหารสูง ขาดเงินทุน และปริมาณผลผลิตต่ำ
ตามลำดับ พบว่าแต่ละพื้นที่การเลี้ยงมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ดังนั้น
การจัดการด้านการเลี้ยงควรให้อาหารในปริมาณเหมาะสม คัดตั้งกระชังในระยะที่ไม่หนาแน่นเกินไป ปรับปรุง
ร่องน้ำรอบตำบลเกาะข่อย เป็นต้น ส่วนการจัดการต้นทุนต้องมีการรวมกลุ่มเพื่อให้มีอำนาจในการต่อรองซื้อ
ปัจจัยการผลิตและจำหน่ายผลผลิต